

No. 6306/1927.

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu, episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmagiului, precum și al părților anexate din Bănatul-Timișan.

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierască

„In afară de numele lui Iisus Hristos nu este întru nimic mântuire, pentru că nici nume este altul sub cer dat, între oameni, întru care trebuie să ne mântuim”
(Fapte 4 v. 12).

Trăim în veacul când multora li se pare că nimic nu mai poate s-guduî; trăim între oameni cari se lasă târâți de necredință și îndoială și nu-și văd nimicinicia lor. Privind mărirea lui Dumnezeu nu toți se odihnesc în Dumnezeu ca picătura de apă în nemărginitul mării; nu toți se lasă călăuziți de lumina cerească, precum slaba lumină a unei stele se pierde în strălucirea soarelui care se ivește pe cer.

Omului de azi, creștinului de azi, îi trebuie fapte vizibile spre a fi încredințat de folosul credinței. Neputința omenească se svârcolește în țărâna pământului și se face a uită că odinioară înțelepții din Răsărit s'au închinat Celui ce în iesle s'a născut. Dar creștinul adevărat trebuie să recunoască și să vadă adevărul.

Omul cel drept recunoaște că numai cel viclean se înverșunează împotriva lui Dumnezeu și se răsvrătește contra semenilor săi. Cel ce s'a născut în iesle a făcut pe omul bun să vadă că fără Mântuitorul mare eră puterea păcatului. Căci până când nu se cântau cântecele creștinești ale Crăciunului, ființa omenească eră în desnădejde, dar de când se cântă: Nașterea Domnului, de atunci răsărit-a lumii lumina cunoștinții. De când se cântă: „Hristos se naște, măriți-l”, — toți cari s'au apropiat de Domnul prin biserică, au fost mângâiași și luminași!!

Ori, poate cineva zice, că a ascultat cuvintele Mântuitorului și nu s'a făcut mai înțelept? Poate cineva spune, că Hristos nu i-a alinat durerea? Asemenea lucruri nu se pot spune, precum luminei nu-i poți zice că este: întuneric. Bucuriile zilei nu se pot numi nălciri ale nopții și tot asemenea nici binefacerile creștinești nu se pot socoti ca întocmiri viclene. Astfel trebuie să recunoaștem roadele frumoase și minunate aduse de învățătura lui Hristos în lume. Învățătura lui Iisus a însoțit omenirea în strădaniile ei, luminându-i cărările. Ea a învățat pe cei neștiutori, a liniștit pe cei copleșiți de patimi, a mângâiat pe cei cari se frământau în vârtejul desamăgirilor. Învățătura divină a dat lumină orbilor, a făcut pe schiopi să umble, a dat surzilor auzul, celor îndrăciți duhul cel bun și morților vieața.

Mari minuni sunt acestea și ele nu se pot nesocoti, precum nu se pot nesocoti și alte minuni ale învățăturii mântuitoare. Învățătura creștină învață pe bogat să aibe dragoste;

cuvântul lui Iisus susține răbdarea săracului. Cuvântul Domnului liniștește pe creștin în fața nedreptăților pe cari le îndură în viață. Blândul Iisus îndeamnă la supunere către slăpânire pentru care ne rugăm. Și dacă toate acestea nu ajung spre a face și pe cel necredincios să se apropie de Domnul, — atunci privească acel necredincios o căsnicie creștină. Cât înduioșază privirea unei familii, în care soțul cu soția încunjuțați de copii, rude și prieteni, învață cuvântul Domnului. Bunătatea și darul cari se revarsă în acea familie sunt mari, nespuse de mari. Câte rele, câte păcate nu amușesc în o asemenea familie.

Dar iată că omul de azi voește dovezi și iar dovezi. Și bunul Dumnezeu s'a îngrijit să avem asemenea dovezi. S'a îngrijit Dumnezeu să vedem soarele dela care primim căldura. Acest Dumnezeu s'a îngrijit să cunoaștem și urme nenumărate despre binefacerea învățaturii sale. Ajunge să spunem din cuvânt în cuvânt unele cuvinte ale unui ucenic al Apostolilor despre viața creștinilor din suta întâia și a doua după Hristos:

„Creștinii nu se deosebesc de ceilalți oameni nici prin patrie, nici prin limbă, nici prin obiceiuri, căci ei nu locuiesc în anumite cetăți, nici n'au limba lor proprie, nici nu duc viață deosebită. Ceeace ei învață nu este născocirea oamenilor iubitori de noutăți și nu se sprijină pe păreri omenești ca la alții. Ei locuiesc în cetăți grecești și streine, dupăcum li s'a rânduit de soartă, conformându-se obiceiurilor locului cu privire la îmbrăcăminte, la mâncare și la întreg felul de viață, dar se deosebesc prin minunata și uimitoarea rânduială a vieții lor publice. Sălășluiesc în patria lor, dar ca streini. Iau parte la toate ca cetățeni și răbdă toate ca streini. Se căsătoresc ca toți ceilalți și fac copii, dar nu-i aruncă. Au masă obștească, dar nu ordinară. Sunt în trup, dar nu trăiesc după trup. Iși duc viața pe pământ, dar trăiesc în ceruri. Se supun legilor în vigoare, dar viața lor e mai presus de legi. Iubesc pe toți oamenii și de toți sunt prigoniți. Nimeni nu-i cunoaște și toți îi osândesc. Sunt omorâți și înviază. Sunt săraci și îmbogățesc pe mulți. De toate sunt lipsiți și în toate au

prisos. Sunt disprețuiți și totuși sunt slăviți. Huliți sunt și li se recunoaște dreptatea. Ocărâți și binecuvintează. Sunt batjocoriți și răspund cu respect. Fac bine și sunt pedepsiți ca făcători de rele. Pedepsiți fiind se bucură, ca și când li s'ar da mai multă viață”.

Ajung aceste cuvinte din epistola către Diognet, ca să recunoaștem azi în ziua Nașterii Domnului, că în afară de: „numele lui Iisus Hristos nu este întru nimic mântuire, pentru că nici nume este altul sub cer dat între oameni, întru care trebuie să ne mântuim noi” (Fapte 4 v. 12.). Constatăm adevărul acesta și-l mărturisim cu toată tăria, precum constatăm puterea lui Dumnezeu. Dar în fața puterii lui Dumnezeu ne plecăm și astfel trebuie să ne plecăm și în fața adevărului mântuirii. Dacă noi știm că prin Iisus Hristos ne mântuim, această știință ne impune și îndatoriri.

Smerenia mea voiu fi foarte mulțumit să știu că voi din multele îndatoriri îndepliniți cu scumpătate pe cele mai de căpetenie: păstrați numele bun adică cinstea de creștin. Toți ne laudăm că după numele lui Hristos ne numim creștini. Prin urmare să fim cu sfințenie la acest nume, ca la cea mai mare cinste a noastră. Să nu uităm că cinstea creștinului este virtutea, precum cinstea ostașului este vitejia. Judecătorul face dreptate numai dacă ține la cinstea lui de creștin și tot numai în chipul acesta va păzi negustorul cumpăna dreaptă, preotul sfințenia, ucenicul silința, dascălul învățătura, sluga ascultarea, medicul vindecarea și slăpânul buna ocârmuire.

În chipul acesta necredința și îndoiala, descurajarea și moliciunea nu vor putea să biruia că. Să fim deci la numele de creștin, având nu numai numele dela Hristos, ci și duhul lui Hristos, căci zice Sf. Pavel: „Iar de n'are cineva Duhul lui Hristos, nu este al Lui” (Rom. 8 v. 9).

Alexandru cel Mare avea în armata sa un soldat cu acelaș nume, dar nu prea ținea la cinstea de ostaș. Împăratul îi zise într'o zi: Sau fă-te vrednic a purta numele meu, sau schimbă-ți numele”. Cu toții deci să căutăm a ne face cât mai vrednici de numele de: „creștin” pe care-l purtăm. Am mare încredere în voi

iubiții mei, că așa veți face, pentru că voi în cele mai multe părți ale eparhiei ați zidit biserici noi, ați reparat pe cele vechi, ați înființat fonduri pentru săraci, ați îndemnat linerețul să se organizeze în societăți religioase și vă feriți de lucrurile rele. Smerenia mea am căutat pe toate căile și chiar cu primejduirea sănătății mele să mă fac vrednic de acest nume, ca și de numele: „episcop” care înseamnă mare cinste și sfântă chemare.

Am căutat să vă cercetez pe toți și dacă bunul Dumnezeu încă nu mi-a dăruit bucuria de a vă vedea și cerceta pe toți, deocamdată vă trimit această scrisoare a mea și vă rog să o primiți cu dragoslea, care și pe Noi Ni-a îndemnat a vă scrie și a vă zice: „Hristos se naște măriți-L”.

Al Vostru al tuturor
Arad, la Nașterea Domului 1927
iubitor și de tot binele voilor
Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului

La Nașterea lui Hristos

De pe pedestalul fericirii, unde fusese ridicată lumea a mers din povârniș în povârniș până s-a văzut că zăcea în întunerecul prăpastiei. Ezasperată de noroiul fărădelegilor, în care se frământa, ea cauta o rază de scăpare, striga după ajutor după Mesia cel făgăduit de proroci.

Plină de vremea era sosită. Pe câmpiile înverzite și grase ale Palestinei, încolțită de păcate grele, într-o noapte limpede, a răsunat puternic imnul ingeresc: „Mărire întru cel de sus lui Dumnezeu și pe pământ pece între oameni bunăvoire”. Ingerii cântau, păstorii se bucurau și vestea despre nașterea lui Mesia-Mântuitorul, s'a răspândit cu luțea fulgerului pe tot pământul.

Din sânul Sfintei Treimi s'a coborât Fiul, ca să ridice omenimea din bezna întunerecului.

Hristos pe pământ l lată mântuirea lumii.

Și ce pilde zguditoare de virtuți creștinești ne apar înainte deodată cu venirea Domnului pe pământ. Născându-se în peștera dela Vifleem, înainte noastră apar: modestia, umilința, mizeria, sărăcia și scutecele în care s'a născut dumnezeescul Prunc.

Nașterea Domnului Hristos este cel mai mare eveniment la care a azistat lumea și care a format și va forma pentru orice clasă socială izvorul limpede din care se sondează puterile de viață. Săracul se întărește și prinde curaj sub greutatea trebuințelor multe

ce'i apasă, iar bogatul își aruncă mândria pentru a-și acumula în sufletul său modestia, umilința și iubirea creștinească. Prin nașterea lui Hristos, prin patimile și Crucea sa, adevărat prin religia creștină lumea s'a îndreptat și s'a ridicat pe treptele idealismului profesat de principiile evanghelice. Iosă prin oamenii răi, prin rătăciți și prin vrăjmașii Domnului, răul s'a furisat din nou în inimile și în sufletele mulțimei.

În zilele noastre întunecate de o puternică eclipsă morală, omenimea aleargă mai mult ca ori și când după poftele bunurilor materiale.

Zilnic ne apar înainte tănări îmbătrâniți fără vreme. Fețele lor ofilite și triste au perdut zîmbetul și vigoarea tinerții. Le-a suflat păcatele. Soții între ei se înșeală cu fățărnicie, călcând sub picioare dragostea, credința și jurământul conjugal prestat înainte sfântului Altar. Unii necinstesc sanctuarul familial al semenilor. Alții coboară în noroi numele lui Hristos și poruncile dumnezeiești. Dar ce să-zicem despre unii indivizi cari în mândria și beția lor trupestă desfac legăturile sfinte ce'i leagă de tovarășii lor de viață, de copilașii lor plâpânzi și nevinovați, pe cari li lipsește de tată ori de mamă — după cum e cazul — și le zdruncină fericirea și nădejile într-un viitor mai bun.

Stăm uluiți și ne înflorăm de morala lumii de azi și acum la praznicul când s'a născut Mântuitorul lumii le strigăm acestor rătăciți: Opriviți-vă! Opriviți-vă și vă întoarceți la Domnul Hristos, care astăzi se naște și pentru voi în iesla săracă și umilită din Vifleem. Să pătrundă în urechile tuturor strigătul dureros al Sf. Ioan Botezătorul: „*In mijlocul nostru stă acela pe care voi nu'l cunoașteți*”. De aproape 2000 de ani acest strigăt cutremurător ne sună în urechi și încă mulți dintre noi nu voesc să'l auză. Ce păcătoși suntem Doamne! Dar să sperăm în mai bine și la ziua Nașterii Domnului, când fie care creștin are datorința imperat vă să-și facă examinare sufletească să ne plecăm sufletele și să ingenunchem și noi cu păstorii la picioarele Domnului Hristos. Între cetele de creștini ce să grăbesc pălcuiri pălcuiri către sfânta Biserică, să ne înșirăm și noi. Acolo să facem câință pentru trecutul nostru întenucat de păcate grele și să rugăm pe Domnul Hristos ca, să se apropie de noi și să între și în sufletele noastre. Și aducă lu-i prinosul rugăciunilor noastre ferbinți și umilite, împreună cu Ingerii și Păstorii să cântăm: „Nașterea ta Hristoase Dumnezeu nostru, a răsărit lumii, lumina cunștinței, că într-o dânsa cel ce slujeau stelelor, dela stea s'au învâțat să se închine Tie, Soarelui dreptății și să te cunoască pe tine, răsăritul cel de sus: Doamne, mărire Tie”.

Gânduri de Crăciun.

Ca un clopot uriaș, coboară noaptea încet cuprinzând întreg întinsul pământului. Orientul învârtit în umbra nopții, devine tot mai îngust. Rând pe rând dispare în neagra beznă, casele cu acoperișele înzăpezite. Fulgii mari de zăpadă aduși parcă pe arpile vântulețului ce suflă lin, nu se mai zăresc, se simt doar pe față, pe ochi. Străzile orașului se iluminează. Lumea și-a întesit parcă circulația pe străzi, o vezi și gâblită, alergând din prăvălie în prăvălie cu pachete subsuoară. Deodată văzul e străbătut de un cântec atât de cunoscut în copilărie: „O ce veste minunată...”

Mamă! vin colindătorii, — aud vocea copilășului meu.

Nu cred, ca un suflet de creștin, fie cât de zburcumat, să nu se liniștească, auzind melodia colindătorilor, simplă, dar evocatoare de lacrimi. Nu cred, că poate fi un suflet atât de împietrit, încât să nu se înduloseze, aducându-și aminte de copilăria lui din seara de Ajun, de copilăria micului Isus și de măreția înălțăturilor Mântuitorului.

Ascultând colinda înaintea ferestrelor, tabloul ferice prin simpl citarea lui, a celor istorisite de sfânta Biblie, începe să mi-se dăpene lin, dupăcum liniștit înfi este sufletul în mod stia lui.

Văd peștera cu pereți aburiți de umezeală, din marginea orașelului Bethlehēm. Deasupra ei, își împrăștie cu o nespasă bogăție lumina, steaua promisunii cerșii. Cerul se deschide. Lumina cerească coboară din înălțimi la început ca o dără, se lățește apoi cuprinzând încetul cu încetul întregul univers. Trimisul lui D-zeu, vestește lumii pe Mântuitorul așteptat. Cântecetele de laudă și bucurie ale îngerilor străbat liniștea apăsătoare a nopții. Păstori din apropierea Bethlehēmului să trezesc, rămân înmărmuriți o clipă, o pornesc încet, apoi tot mai grăbiți spre locul arătat de raza de lumină. Aici în peșteră află, pe micul Isus, la pieptul mamei sale și recunosc în noul-născutul, pe Messia. Le urmează magii dela răsărit.

Și firul istoriei sfinte se continuă, îmi arată, cum acest Isus a ajuns cu vremea învățătorul lumii. Popoarele atât de gălăgioase ale orientului își stăpănesc firea, adunându-se în jurul lui și ascultându-i învățăturile mântuitoare, spuse cu o voce lină, plină de iubire, simplă și convingătoare. Dar ochul păcătos de aiunși, ca și cel de acum, nu-l vede măreția, cel curat și credincios l-se prosternă și l-se roagă. Cine se îndolește, că acest sărman copil născut într-o peșteră alături de dobitoace, ni-a deschis cerul, aducându-ne nouă, celor din nepătrunsul întunec al păcatelor, lumina și ajutorul dzeesc? Înțelepciunea și forța lumii acesteia, au învățat a se prosternă înaintea Lui, înțelegând că El, pe mâinile sale poartă mântuirea neamului omenesc.

Tată cine este Isus? — îmi întrerupe gândul, curiozitatea fiului meu.

Nu a existat vreodată om, care cu înțelepciunea sa, sau cu puterea sa, să fi putut umple abizul, ce despărțea pe om — în urma păcatului său — de D-zeu; nu a existat om, care să fie atât de supus voinții lui D-zeu, și să poarte în suflet atâta temere de D-zeu

ca omul Isus. Stăpănit de măreția lui D-zeu, El se lapădă de epitetul „bun”, cu care e apostrofizat când: „nimeni nu este bun, decât D-zeu Tatăl din ceruri”. Isus însă este fiul lui D-zeu, a doua persoană din sfânta Treime, tot ceea ce spunem despre Tatăl, putem spune și despre Fiul. Prin urmare tot ceea ce numim bun și sfânt, ceea ce nobilează viața omenească, ceea ce ridică sufletul omenesc, este întrupat în persoana lui Isus.

Nu vom putea despărți pe D-zeu Tatăl, de D-zeu Fiul. Unde este D-zeu, acolo e și Isus. Ne ridicăm cugetul nostru la D-zeu, ne adăncim în împărăția ființei Lui, încercăm să ne facem un chip al Lui și involuntar luăm ca model trăirile ființei lui Isus, pe care l'am văzut, l'am auzit, l'am simțit înre noi, petrecând ca om. El este D-zeu adevărat, dar în aceiaș vreme și om adevărat. Omenească i-a fost nașterea, viața, credința, iubirea, suferința și omenească i-a fost jertfa lui pentru binele nostru. Dumnezeu este i-a fost învățăturile, minunile și învierea sa din morți. Isus este fiul lui D-zeu, pe care D-zeu l'a trimis spre mântuirea noastră de păcat.

Tatăl ce înseamnă a crede în Isus? mă întrerupe pentru a doua oară fiul meu.

Insemnează a ne conduce viața după principiile lui, a supune Lui gândul, voința și faptele noastre, a privi prin prizna ochilor Lui în nea și viața. Inseamnă a pune bunurile supranaturale deasupra celor lumesti, a vedea valoarea vieții omenești nu în lucrurile exterioare, nu în rang și situații înalte, nici în bogăție și frumusețe, nici în minte și noroc, ci în noblețea în mel, în curățenia și puterea voinței, în îndeplinirea datoriei, în credința și temerea de D-zeu. A crede în El înseamnă, a mărturisi, că cea mai înaltă virtute omenească este a face binele, care are ochii pururea deschși asupra mizeriei, asupra sărăciei, a boalei și se jertfește fără a primi mulțumită, sau răsplătă.

A crede, în Isus înseamnă a vedea întreaga împărăție a lui D-zeu în iubire. Să nu credem însă că aceeași iubire, e chemată să ne asigure viață mulțumită și fericită. D-zeu nu poate urî, prin urmare ne iubește și când suntem în mizerie, sărăcie și când suntem bolnavi și amărâți. Iubirea însă poate avea mâni aspre și înspăimântătoare, ea poate lăsa pe uncul său fiu să moară pe cruce.

Cel ce crede în Isus, acela își cunoaște ținta vieții sale. El trebuie să știe, pentru ce trăiește, strânge și iuptă, pentru ce crede și speră, pentru ce își pune în joc timpul, puterea și iubirea sa? Pentru a pune

umărul la carul împotmolit al omenirii și a-l ajuta în calea spre *lumina din cer*. Această lumină, este ținta individului și a omenirii.

În calea spre bine, spre iubire, spre ținta vieții noastre, plutește înaintea ochilor noștri sulițești, chipul moțel al Mântuitorului nostru, îndemnându-ne: luați-vă crucea și-mi urmați-mă.

„Astăzi s'a născut, cel fără de început..” să audrefrenul colindătorilor. Pleacă apoi repede să vestească și altora mântuitoarea veste. —Rev.

Cuvântarea

P. Sf. Episcop Grigorie al Aradului ținută la Congresul medicilor din România, în 18 Dec. 1927, în Arad.

*Domnule Președinte,
Domnule Secretar General,
Mărit Congres!*

Sentimentul solidarității este motivul cel mai principal al îndreptării vieții. Simțim cu toți că suntem organele unui organism uriaș de care deslipindu-ne suntem ca și creanga desfăcută de trunchiul copacului. Simțim marele adevăr exprimat de Sf. Apostol Pavel în areiopagul din Atena: Dumnezeu a făcut dintr'un sânge tot neamul omenească. (Fapte 17).

Ori, sentimentul de solidaritate presupune că trebuie să luptăm pentru a înlătura disonanța vieții cu atât mai vărtos că nimeni nu stă izolat în societatea omenească. Desăvârșirile și scăderile individuale ating întregul organism social.

Munca solidară se cere mai ales în atmosfera desagregării sociale de azi. De aceea vine azi biserica în mijlocul D-voastre spre a vă spune prin graiul smereniei mele că se solidarizează cu munca pe care D-voastre, medicii, o depuneți cu atâta râvnă pe Altarul binelui obștesc.

Biserica noastră iubește și apreciază activitatea științei medicale ce se manifestă în România cu atâta asiduitate. Biserica aceasta se unește cu știința medicală în ideea datoriei în progresul social. Știința medicală tinde în chip vădit să aline suferințele omenești, să facă viața pământească mai suportabilă și în această tendință aduce jefuri uriașe, de un altruism potențat. Ideea carității o călăuzește, pe care o propagă și biserica. Suntem departe de a aduce medicilor noștri vr'o învinuire, ci numai recunoștință. Această recunoștință o exprimăm aici ca biserică în deplină conștiință de chemarea ei.

Căci reprezentanții științei medicale dela noi înțeleg și sunt gata a recunoaște că mizeria și suferința, lenea și răutatea omenească,

înșelăciunea, egoismul de tot felul, nu cu mijloace coercitive, nici cu lozinci politice, nici cu sisteme financiare sau de economie politică, vor putea fi vindecate. A picura în suflete simțul echității, a liniști spiritele, a la da pace, a picura în inimi balsamul nădejzii și încrederei, a face pe toți să fie supuși cărmuitorilor, iată ceea ce face biserica noastră pe teren social, alături de problema mântuirii ei.

Deci și biserica noastră își revendică partea de muncă întemeiată pe credință și dragostea divină. Ori, faptele științei medicale sunt tot un rezultat al unei inspirații mai înalte, supratereștre.

Îngăduți-mi a pomeni aici de adormitul în Domnul Dr. Victor Babeș, marele savant român, care a făcut mare cinste științei medicale. Atitudinea lui nu era de natură să producă prăpastie între știință și credință. Marele savant nu se mărginea la experiență, nu pornea în cercetările sale dela concepții cosmice, fiziologice despre viață; el nu se tocmea cu fenomenele evoluției lui Herbert Spencer bazată pe legi cosmice mecanice, inconștiente, ci dezvoltarea spirituală culturală o deriva din principiul credinței, adică din o concepție ideală despre viață. Și ca să nu rămâneți în nedumerire vă voi aminti o declarație a lui, făcută cu prilejul unui banquet ce i-sa dat când înainte cu câțva ani era sărbătorit în București: „Eu am ajuns la noi și noi descoperiri în știința medicală, căci în cercetări eram călăuzit de credință nestrămutată că voi avea izbândă. Credința aceasta îmi spunea că soarta omului nu poate fi legată exclusiv de pământ, unde sunt atâtea suferințe”.

Cum vedeți, am venit în mijlocul Domniilor Voastre, spre a preamări munca medicului român din orice parte a țării ar fi el. Am venit să vă rog ca în munca D-voastre să nu dați uitării idealurile bisericii ortodoxe române. Cu această nădejde împărtășesc achiereașca mea binecuvântare asupra lucrărilor acestui Congres și mulțumindu-vă că m-ați invitat să iau parte. Vă felicit pentru ideea de a ține congresul în Aradul de azi, care deși este paznic cultural la frontieră, este cam neglijat de cei cari ar trebui să-l distingă cu înalta lor vizită. Ca reprezentantul cel mai înalt nu numai al bisericii din acest pârți ale țării ci și al întregii societăți arădane, mulțumesc Domnului Președinte Gheorghiu și D-lui Secretar General Vișotanu că au binevoit a se osteni în Aradul de azi care, trebuie să fie mai la înălțime decât cel de ieri.

Să trăiți la mulți ani!

Vizita P. S. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comsa la Vârșand.

La glasul de chemare a credincioșilor noștri din frunța comună Socodor, P. S. Sa sa hotărât să se sfințească biserica în ziua de 11 Decembrie a. c. Cu acest prilej a vizitat și parohiile Vârșand și Pil situate la granița de către apus a Țării.

Dela reședință a plecat Vineri în 9 Decembrie a. c. la orele 5.20 după masă cu trenul personal însoțit de consilierii Mihail Păcățian, Dimitrie Muscan și diaconul Ignatie Raica. La Chișineu-Criș se atașează protopopul Dr. Dimitrie Barbu și primpretorele Dr. Romul Bejan, un devotat fiu al bisericii noastre. La orele 7.30 trenul sosește la Socodor.

La gară așteaptă o mare mulțime de credincioși în frunte că preoți și intelectuali din localitate P. S. Sa e primit cu ovațiuni. Corul bisericesc condus cu multă pricepere de zelesul învățător Ioan Caba întonează cântări bisericești. Notarul Ioan Petrescu în cuvinte alese și bineșimțite urează P. S. Sale bună venire, în numele comunei. Răspunde P. S. Sa mulțumind pentru frumoasa primire ce i-s'a făcut. Arată deosebită bucurie pe care o simte între fiili săi sufletești.

Se formează un cortegiu spre locuința părintelui Petru Marșleu. Intrăm în comună în sunetele clopotelor. Casele luminate, ca la învierea Domnului.

Noaptea P. S. Sa a fost găzduit la pâr. Petru Marșleu, care a dat o cină în onoarea P. S. Sale.

Sâmbătă în 10 Decembrie a. c. la orele 9. a. m. sosim la Vârșand, care este situat la $\frac{1}{2}$ klm. de granița de către apus.

La intrare în comună, P. S. Sa e așteptat de o mulțime de credincioși în frunte cu notarul Pavel Hențiu și un grup de 20 călăreți cu chelimuri pe cai. Notarul bineventează pe P. S. Sa în numele comunei iar P. S. Sa răspunde mulțumind pentru frumoasa primire. Descinde la pâr. Nestor Popa. De aici e condus la sf. biserică în procesiune, de protopopii: M. Halu Păcățian, Dimitrie Muscan, Dr. Dimitrie Barbu, de preoți: Nestor Popa, Aurel Papp, Dimitrie Popa, Petru Brad, și de diaconul Ignatie Raica. Înaintea sf. bisericii școlarii stau spalter împreună cu o grupă de vreo 20 granțeri, cari cu armele lor dau în trei rânduri focuri de salve în onoarea P. S. Sale.

Sf. Liturgie este oficiată de P. S. Sa asistat de suspomenții protopopii, preoți și diaconi.

Răspunsurile le-a dat corul bisericesc condus de învățătorul Sever Ponta.

În cursul serviciului divin tinerul Remus Giurgiu a fost hirotonit întru diacon.

Deși a fost zi de lucru, totuși biserica a fost înălțată de popor.

Cântăreții din străună putem zice că au excelat cu cântările lor melodioase. Troparul, condacul și irmosul i-au cântat aproape întregă biserica.

La Pricasnă preotul Nestor Popa face o dare de seamă asupra situației parohiei. Părintele ne spune, că aproape de un veac nu s'a mai pomenit, ca capul încoronat al Bisericii noastre să fie cercetat această parohie. E de înțeles bucurie credincioșilor de venirea P. S. Sale, pe care până acum l'a cunoscut numai din scrierile pastorale; iar azi are fericirea să vadă pe P. S. Sa personal și să audă deadreptul din gura lui frumoaselor învățături de credință și morală de care omenirea de azi căzută în indiferentism, are așa de mare trebuință.

În numele său și al poporului unează Pr. Sf. Sale mulți fericți ani, ca să poată duce la bun sfârșit marea operă a apostolului ridicând vaza și întărind biserica noastră drept măntitoare.

După actele aflate, comuna Vârșand apare în actele publice la anul 1217, iar la anul 1286 ca opid cu târguri regulate și la 1335 ca parohie. De atunci și până astăzi, comuna a rămas mixtă, fiind a parte maghiari de confesiunea catolică. Avem două parohii sistemizate cu două posturi de parohi. Biserica a fost zidită la anul 1835—1836 și sfințită de episcopul Gherasim Rațiu. De atunci biserica s'a renovat în 1886 s'a renovat turnul, în 1891 s'a făcut tinda, în 1902 s'a pardosit, iar în anul trecut s'a renovat radical pe din atară.

Nr. caselor în ambele parohii sunt: 39). Perechi cununate: 394. Concubini: 35. Numărul total al sufletelor: 2221.

Starea regoasă morală a credincioșilor e multumitoare. Lasă însă de dorit simțul de jertfă. Pentru ucidere, jefuire, nu s'a pomenit, ca să fie șezut cineva pe scaunul de judecată al Tribunalului. Cu atât mai mulți îl cercetează pentru desfacerea căsătoriei. A trecut legal la bapțiști: 6.

Starea culturală a credincioșilor e bună, 80% știu citi și scrie în Vârșand avem trei sale de învățământ cu patru puteri didactice.

În anul 1920 s'a înființat Societatea tinerimii „Sf. Gheorghie”. Are corul ei condus de învățătorul Sever Ponta. Pe lângă corul tinerimii mai există un cor bărbătesc înființat mai bine de 20 ani, a cărui conducător e inv. Ioan Ludoșan.

În 1919 s'a înființat Societatea de consum prin care s'a scos din comună comerțanții evrei. Pentru ajutorarea populației s'a înființat banca populară.

După acest raport interesant a urmat predica frumoasă a Pr. Sf. Sale ascultată de asistență cu atențiune încordată, — desore mijloacele mântuirii sufletului.

La sfârșitul serviciului divin, s'au împărțit în biserică mai multe bușuri din biblioteca creștinului ort.

După serviciul divin s'au făcut recepțiuni. S'au prezentat: preotul romano-catolic, primarul comunei, consiliul și epitropia parohială, plutonier-majorul granțierilor și învățătorii în frunte cu directorul școlar.

Pâr. Nestor Popa a dat un prânz în onoarea Pr. Sf. Sale. Sub durata prânzului a cântat corul bisericesc.

Fragmente din viața lui Isus. (După „Storia di Cristo“ de G. Papini)

Isus Hristos s'a născut în grajd, într'un grajd simplu, săracăcios. Un grajd adevărat ca și acela în care s'a născut Isus, e casa de locuit a animalelor, e ternița animalelor care lucrează pentru oameni. Grajdurile din țările vechi nu erau ca grajdurile de azi, cu podele, cu stâlpi și frumoși aranjați, ci erau patu pereți simpli, cu grindă de lemn și coperiș de paie ori șintilă; erau întemecoase și murdare și numai ieslea era curată în care stăpânul puneă fânul și ovășii.

În diminețile senine, iarba umezită și mirositoare a livezilor se tace și împreună cu ea și florile albe roșu galbene și albastre. Toate se vestejesc, se usucă și iau culoarea uniformă a fânului. Și aceste ierbururi uscate și flori mirositoare ajung în iesle ca să astâmpere foamea vitelor, sclavi ai omului.

Acesta e adevăratul grajd în care s'a născut Isus. Cel mai murdar loc din lume, a fost cea mai aleasă oază, adevărată odaia în care a văzut lumina zilei Acela, care singur e curat între toți cei născuți din mueri. Căci dintâi teagău al Fiului omului a fost ieslea, din cari bietele vite mânâncă minunatele flori ale primăverii.

Să nu credeți că din întâmplare s'a născut Isus în grajd. Oare lumea aceasta nu e și ea un grajd? Nu pângăresc oare oamenii cele mai frumoase, mai curate și mai dumnezeiești lucruri și le prefac în gunoi și lăfăindu-se și de trăbându-se în păcate zic: „a eastă-i plăcerea vieții“.

Pe acest pământ, în care toată pompa, tot luxul și toate miresmele nu sunt în stare să acopere duhoarea păcatului, s'a născut într'o noapte Isus, din preacurata Fecioară, care n'a avut nici o altă avuție, decât nevinovăția.

Iudea, țara în care avea să se nască Mântuitorul nostru demult încetase să fie o țară desinestătăpăre.

Pe timpul acela, ea făcea parte din împărăția romană. Ca să vă dați seamă de moravurile și stările ce domneau printre oameni atunci, când s'a născut Acela, dela a căruia naștere socotim noi anii, cred că nu-i fără interes să vă amintesc, că pe vremea nașterii lui Isus, au dormit pe pământ doi mari păcătoși: unul, cel mai puternic în Roma, iar celalalt cel mai fioros și mai sălbatic, în Iudea. Amândoi au ajuns pe tron prin măceluri și omoruri.

Octavian, cel din Roma, a fost un laș și un răzbunător fără pic de inimă. Unui osândit la moarte, care l-a rugat că după ce va fi mort să l lase să fie înmormântat barem, i-a răspuns, că de aceasta se vor îngriji corbii. Unui alt nevinovat, osândit la moarte, înainte de a fi sugrumat, i-a scos ochii cu mâinile proprii. Rând pe rând s'a căsătorit cu nevestele pretenilor săi, ca apoi să se despărtească de ele.

Acest octavian a poruncit ca toată lumea să se înscrie. S'a făcut o conscriere a populației, cum se face în zilele noastre. Conscrierea se făcea în orașul ori satul de naștere al fiecărui om, — și cum Iosif era din Vitfeem, a trebuit să plece împreună cu Maria spre acest oraș. Aci neavând unde să tragă de noapte, de oarece lume multă a năpădit orașul, au fost siliți să se adăpostească într'un grajd dela marginea orașului. Aici într'o iesle, alături de blânzi asni și boi, s'a născut Acela, care a știut să toarne nădejde și credință în sufletul celor mai năcăjiți și obidiți oameni din lume deoparte, de altă parte, a fost în stare să biciuiască păcatele celor mari și tari cu o putere sufletească ce a dăruit împărății.

Celalalt monstru, din Iudea a fost Irod. Aceasta s'a căsătorit cu verișoara sa Mariamne, pe care după puțină vreme a omorât-o. A omorât pe cei doi cumnați ai săi pe soacră-sa, iar mai târziu pe toate rudele sale mai îndepărtate ale fostei sale neveste, ca nu cumva să răvnească la tron. A ars

oameni de vii. După aceea, ca nu cumva copiii săi să se răzbune pentru că a omorât pe mama lor, i-a omorât și pe ei. Păcatele acelea srigătoare la cer însă nu puteau să nu-i roadă sufletul, când a îmbăvânit a devenit fricos din cale-afară. Cum să nu se fi înspăimântat asadur, când a auzit dela Magi, că s'a născut un rege nou. Și când Magii nu s'au mai întors pela el să-i spună locul unde s'a născut Isus, el, care a omorât pe atâția și atâția despre care credă că vreau să-i iertronul s'a gândit numai decât să omoare pe Acela de care a auzit dela Magi. Cum însă nu știa cine e Acela, a poruncit să fie omorâți toți copiii dela 2 ani în jos, pentruca în felul acesta să nu scape nici Isus. Mai bine moară toți, numai să nu scape Acel unul. Uciderea micilor neînovați, a fost cea din urmă faptă a acestui monstru. Nu mult după aceasta a murit. Corpul lui a început să putrezească încă înainte de a fi murit.

Jertfirea micilor neînovați de sub 2 ani, pentru un nevinovat; jertfa aceasta de sânge pentru un nou născut, care la rândul său își va vărsa și el sângele pentru erarea păcatelor celor păcătoși: are o semnificație profetică. După moartea lui Isus, mi și mii de neînovați vor trebui să moară pentru singurul păcat, că au crezut în învierea lui. Acel micuți neînovați au făcut parte din generația, care ar fi trebuit să-L vândă și să-L răstignească, dar ei sunt omorâți de soldații lui Irod.

Prin moartea lor (a copiilor), scapă El (Isus), dar se mântuesc pe ei înșiși prin aceea, că nu li s'a dat să fie de față sau să ia parte la răstignirea Lui. Micuții aceia au fost neînovați și neînovați au ramas pe vecie. Părinții și frații lor, cari au rămas în viață și-au răzbunat într'o zi, dar au fost ertați pentrucă n'au știut ce fac.

Isus n'a umblat nici în școala Fariseilor nici în școlile grecești. Învățătorii lui au fost: Muma, Natura și Cartea. Isus a fost măestru și fiu adoptiv al unui măestru; s'a născut sărac din acea clasă a poporului, care și câștigă pâinea cu cele două mâni. Și el și-a câștigat cele trebuitoare vieții cu mâinile sale. Măinile lui, care au binecuvântat pe cei săraci, au vindeat pe leproși, au deschis ochii orbi or, au înviat morți, aceste mâni, ce au fost străpunse pe cruce de cue, au fost niște mâni, care s'au scaldat în sudoarea muncii și s'au învățat de lucru: au fost mâini de meseriaș.

Isus înainte de a fi devenit măestrul sufletului a fost măestrul materiei. A fost sărac, înainte de a fi chemat pe săraci la masa ospățului împărăției sale. Nu s'a născut din oameni bogăți nici în casă frumoasă ori în pat acoperit cu catifea. Deși fiu a lui Dumnezeu, s'a născut în grajd și a putrecut în atelier de tâmplar.

Meseria lui Isus e una din cele mai vechi și mai sfinte patru meserii: Agricultorul, zidarul, faurul și tâmplarul sunt meseriașii, cari stau mai aproape de viața omului. El lucrează cu materiile cele mai obișnuite și de to te zilele, pe care trebuie săle transforme în văzul și pe seama tuturor, în unelte folosite de Agricultorul ară glia și scoate din ea pâinea ce to mai așa mânâncă sfântul în grota sa ca ucigășii în celula sa. Zidarul clădește casa; casa săraului, casa împăratului, casa lui Dumnezeu; faurul încăzește și îndoște fierul ca dea să soldatului sabie, țaranului plug și tâmplarului ciocan; tâmplarul tace cu ferăstrăul lemnul și bate cue în el pentru a face poartă, ce spără casa de răfăcători, pentru a face pat în care vor muri criminalii și neînovați deopotrivă.

Aceste lucruri simple și de toate zilele ne sunt atât de banale, încât nu ne mai sunt de loc bătătoare la ochi, însă cu toate că lumea de azi e învățată cu lucruri mult mai ciudate și complicate: lucrurile ce iesă din mâinile celor patru meseriași pomeniți, sunt cele mai minunate și mai trebuincioase.

Isus a fost sărac. Cel mai sărac dintre săraci. El a fost regele săraciei și suveranul mizeriei desăvârșite. El a fost săracul ce ține cu săracii, care a venit pentru săraci, a grăit către săraci, dă săracilor și lucrează pentru săraci. El a fost săracul săraciei mari și veșnice. El a fost săracul fericit și bogat; săracul, care a primit săraci, a voit-o, a cântat-o. El a fost cerșetorul ce împarte milă, golul, care a îmbrăcat pe cei goi, flămândul care a dat de mâncare. El a fost săracul minunat, care pe bogatii cu bogățiile false i-a făcut săraci ca cerșetorii, iar pe cei săraci i-a făcut foarte bogăți.

Sunt săraci, cari au devenit săraci, pentru că n'au știut să iubească niciodată. Sunt săraci, cari s'au săraci din cauza, că împart în fiecare seară ceace au câștigat ziua. Și cu cât mai mult dau, cu atât mai mult au. Bogăția lor crește în proporție cu milostenia ce fac. Isus este unul dintre acești săraci. Pe lângă aceștia, bogății pe cari lumea îi ține de atari și cari au case pline de lire sterline și dolari, sunt niște cerșetori de cari trebuie să-ți fie milă, deoarece ei sunt servii unui stăpân nemilos, al mamonului și sunt osândiți la onorarea de fiecare zi a sufletului lor propriu.

Bogatul nu e stăpân pe sine, el atarnă de bogăția sa. Nu are timp nici să cugete. Banul e un stăpân neîndurat, ce nu suferă lângă sine alți stăpâni. Bogatul, care e preocupat numai de gândurile avuției sale, de dorința înmuțirii bogățiilor sale și de frica pierderii lor, — nu se mai ocupă și de sufletul său.

Soarta omului bogat e o absurditate: ca să poată avea putere de a porunci oamenilor, el a devenit sclavul materiei moarte. Pe măsură ce vrea să ocupe pe seama sa cât mai mult din bunurile lumii, el pierde unica proprietate ce merită să o avem: Sufletul („Ce-i folosește omului de-ar dobândă lumea și și-ar pierde sufletul său”).

Sufletul săracilor din lumea aceasta e în mare primejdie e în aceeași primejdie ca și sufletul bogăților. Ei se simt foarte nenorociți, din cauză că nu pot fi bogăți, ci sunt săraci contra voinței lor. Numai sărăcia de bunăvoie e aducătoare de bogăție sufletească. Împărăția cerească nu fâgăduiește săracilor, că îi face bogăți, ci vrea, ca bogății, din voința lor proprie să devină săraci, pentru a putea intra în ea.

Luăți bine aminte! Măinile lui Isus n'au atins niciodată banul. Măinile lui, care au frământat imala pentru să-i facă pe orb să vadă, care au atins corpurile infectate ale leproșilor și morților; aceste mâni cari au îmbrățișat pe Iuda, mai infect decât tina, lepra și putreziciunea; aceste mâni albe, curate, mângâitoare și tămăduitoare pe cari nimic nu le a putut murdări, n'au atins banul niciodată.

Isus a vorbit de bani, a văzut bani în mâinile altora, cu mâinile Sale însă nu i-a atins nici o dată. El, care nu s'a scârbit de minimic, a avut scârbă de ban. Odată când i-au cerut și lui dajdie către biserică, n'a voit să ceară de la prietenii Săi, ci a zis lui Petru să-și arunce mreața în apă și în gura celui dintâi pește va găsi de două ori atâția bani, cât face dajdia. Ca și când arfi zis, că el n'are trebuință de nimic; el n'are nimic de cumpărat, ci numai de dat.

Într-o zi însă a fost nevoit și el să privească la un ban. Anume, Ispititorii Săi l-au întrebat, dacă-i ertat cu un iudeu să plătească dare. Și atunci el a zis: arătați-mi banul. El i l-au arătat, el însă nu l-a luat în mână. A fost o monedă romană cu chipul împăratului August. Isus n'a voit să cunoască chipul împăratului, ci i-a întrebat pe iudi: al cui e chipul acesta? Și când aceia l-au răspuns că e al cesarului, cu o asprime ce a îngrozit pe ticălos, a zis: „dați cesarului cele ale cesarului și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu.”

Banii, cari se rod și se tocesc în mâinile tâlhărilor, negustorilor, bancherilor și zgârciților, aceste bucați rotunde de metal pe cari lumea le pune uneori mai presus decât dra-

gostea și chiar viața; banii, ce cămătarul uzurar îl dă infometatului, dușmanul spionului și desfrânatul femeii cu moravuri ușoare; banii, aceste unelte murdare, cari fac pe copiii uneori să și omoare părinții, pe soție să-și înșale bărbatul, pe frate să-și scurteze fratele, pe răufăcători să jefuiască drumetii, pe servitor să și fure stăpânul, pe un popor întreg să atace un alt popor: sunt cele mai periculoase unelte ce omnia născocit vreodată.

În istoria patimilor lui Isus se întretese o legendă veche. Această legendă cu toate că a înflorit în fantezia creștinilor cu mai mult de o mie de ani după moartea lui Isus, cuprinde în sine un Simbol atât de profund încât omenirea n'a putut s'o uite.

Se zice că între iudeii cari au batjocorit pe muribun- dul nemuritor când își ducea crucea, unul, mai nemilos decât ceilalți, când soldații i-au ajutat să se ridice. L-a lovit cu pumnul peste umere și foarte răstit a zis: „Școală și te zorește”.

Isus în urma loviturii, după însăși cuvintele agresorului, și-a întors capul și privindu-l fix, îi grăi: „Iar tu vei umbla mereu până mă voi întoarce”. Și Iudeul și-a lăsat jos copilul ce-l ținea în brațe, a plecat și începând de atunci băta- restele căile lumii, nicăiri poposind mai mult de trei zile. Nu obosește nici o dată și n'are răgaz nici să moară. Oamenii cari l-au cunoscut spun, că e de statuă mijlocie, are o față arsă de soare, e slab, ochii îi sunt infundați în orbite și că are o barbă răzleață. Vorbește toate limbile, însă numai cu creștini stă de vorbă și nu privește în ochii aceluia, cu care vorbește. Are mai multe nume, cel mai comun e însă: Buttadeus, adică omul care a lovit pe Dumnezeu.

Doamne Isuse Christoase, tu acum și totdeauna ești cu noi și cu noi rămâni în veci. Noi avem nevoie de tine, numai și numai de tine. Numai tu, care ne iubești, ești în măsură să simțești nevoea cea mare ce avem noi de tine în lumea aceasta. Nimeni din milioanele de oameni nu ne poate da nouă celor căzuți în cea mai mare dintre mizerii, în mizeria sufletească, bunurile mântuitoare. Tot omul are nevoie de tine: flămândul, ce caută pâine, fără să-și dea seama, pe tine caută; Setosul caută apă și nu-și dă seama că însetoșează după tine; bolnavul își roagă de sănătate și nu știe că-i lipsește ca tu să-i fi aproape; cel ce caută frumusețea, fără a-și da seama, te caută pe tine ca pe eşil perfecțiunea frumuseții și cel ce vrea pace, pe tine te caută, căci tu ești pacea însăși, în care și cele mai turburate inimi își găsesc odihna. Te rugăm, noi ceice te tăgăduim, noi păcătoșii și deserații, ne rugăm ție, rămâni în mijlocul nostru și ne dă nouă filor întinericului, strălucirea vieții adevărate. Amin.

(dr. n. i.)

Morții să nu învie!

Biserica creștină își are misiarii săi, cari cutieră și cele mai sălbatice pustii din Africa, pe unde locuiesc oameni, numai și numai de a răspândi evanghelia lui Isus. Un astfel de misionar a ajuns odată în inima Africii locuită de un trib sălbatic, care își avea în fruntea sa un „rege” cu numele Macaba. După ce misionarul câștiga-se bunăvoința regelui, s'a apucat de propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu. A început cu copilăria lui Isus, apoi a continuat cu viața, mișcările și învățăturile lui Dumnezeu, încheiând cu moartea Lui pentru mântuirea noastră, învierea și în-

năltzrea Lui la ceruri. Când misionarul accentuă, că noi toți cel născuți în Christos, vom și învia din morți, o consternare cuprinse sufletele sălbaticilor din jurul lui.

Nu e așa, că morții nu vor învia? — îi zise regele Macaba îngrozit.

Misionarul însă îi răspunse: aceea, ce am zis nu e numai o credință, ci este un adevăr!

Va învia și tatăl meu?

Da și el.

Cei căzuți în războiu, și sclavii mei, doar nu? Și ei vor învia!

Regele cuprins de neliniște, să întoarcă spre sfetnicii săi și le zice: a-ți auzit voi înțelepților, ce susține acest străin?

După o clipă de ezitare parcă, se adresează apoi țărăși misionarul.

Părinte, ești un mare învățat și toate cuvintele tale m'au înbucurat, însă *din învierea tuturoa din morți nu va fi nimic*, și nici nu voesc să aud mai mult despre ea! Morții nu pot se învia. Dar, nici să nu învie!

De ce să nu vorbesc despre înviere mai mult? — zise misionarul mirat.

Regele sare sus, apucă cu mâna pumnalul și învârtește amenințător în jurul său și strigă: Eu Macaba am ucis mi de oameni în viață, dacă aceștia vor învia cu toții, ce vor face cu mine? Nu l ei să nu învie!

Macaba a zis, ceea-ce mulți oameni din zilele noastre judecă: nu e permis să învie, altcum eu sunt pierdut! Cu toată dreptatea, căci care va fi soarta ta „iubite creștine“ dacă: ar învia tatăl și mama ta, de cari ți-ai bătut joc, pentruca să ajungi mai repede la avutul lor, dacă vor învia frații și surorile, pe cari ai căutat săi tragi pe sfoară, pentru a-ți însuși o parte mai mare din averea părintească; dacă ar învia prietenii și cunoscuții tăi, în fața cărora îmbrăcat în haina fariseismului ai căutat să-l faci pe dreptul, sincerul, învățatul, înțeleptul, sau dacă ar învia renorocii și cerșitorii, față de cari te-ai arătat a fi o inimă de piatră?!

O să învie morții creștine!

Rev.

Adunarea generală a Aștrei

Din cauza doliului general în care a fost cufundată întreaga țară prin moartea marelui nostru rege Ferdinand, adunarea generală a vechii instituțiuni culturale „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului“ român — nu s'a ținut, precum se hotărâse anul trecut la Chișineu, ci în zilele de 4 și 5 Decembrie s'a ținut în vechiul ei sediu, în orașul Sibiu fiind o adunare comemorativă, în amintirea pre-

ședințelor onorare ale ei, a Măleșăț și Sale Regelui Ferdinand, fără obiceiurile serbări, concerte, reprezentațiuni teatrale, etc.

Duminecă în 4 Decembrie la ora 9^{1/2} l. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae cu mare asistență a celebrat în biserica Catedrală Sf. Liturgie.

Pe lângă publicul nostru din Sibiu, au luat parte la Sf. slujbă, comitetul central al Asociațiunii în frunte cu dl președinte Vasile Goldiș și mulți membri ai ei, sosți din toate părțile țării.

La ora 11 după terminarea sf. liturghii, l. P. S. Sa Mitropolitul, înconjurat de preoțimea celebrantă, a oficiat un parastas solemn pentru odihna sufletului, adormitul în Domnul, marele nostru rege Ferdinand I.

La liturgie a cântat corul mixt al Catedralei, iar la parastas corul studenților Academiei Teologice.

După finirea serviciului divin a împărțit celor prezenți anafură, apoi în modul în care fusese adus la biserică în procesiune, a fost adus la reședința Sa.

La ora 12 din zi Președintele Asociațiunii Domnului Vasile Goldiș, în sala cea mare a prefecturii județene, a deschis prima ședință a adunării generale.

La masa prezidențială, dl Goldiș avea de-a dreapta pe l. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, pe vice-președintele Dr. Octavian Rusu, iar celelalte locuri au fost ocupate de membrii comitetului central.

Domnul Președinte Vasile Goldiș a deschis adunarea prin următoarea cuvântare:

Onorată adunare generală!

Nour de j le înveșmântă azi toate manifestările bătrânei Asociațiuni culturale ardelenesti.

Ne aducem aminte vremile trecute, când părinții noștri, generație de mucenici, întovărășiți în această cetățuia a nădejților de mai bine, fără drapeluri și fără embleme, pe cari le aveau în suflete, nu în afară, în fiecare an spre apus de vară din toate colțurile acestei țărișoare dulci și duiosase grăbiau să-și dea întâlnire la Asociațiune, să vorbească în limbă cifrată, să mângâie durerea anilor lungi de așteptare cu vraja imaginii visului, ce va să fie implinit odată.

Cu atât mai viu ne aducem aminte de ziua măreață a victoriei, ce am serbat în cetatea lui Mahat, când după noaptea fioroasă de optsprezece veacuri s'a făcut lumină și robilor s'a dăruit libertate.

Iar cetățuia aceasta, care sub cenușa suferințelor seculare păstrase nestâns jăraticul nădejților fermecătoare, și-a primit răsplata integrală în ceasul, când Stăpânitorul românilor reuniți în țara minunată dela Tisa la Nistru și dela Hotin la Mare, i-a animat de parapet colanul recunoștinței Sale și a națiunii pentru statornicie în credință și El însuși a primit asupra-și comanda ei supremă declarându-i-se patron și protector. Cât de sinceră i-a fost aprecierea și recunoștința a dovedit-o prin gestul înduioșetor, că în ceasul greu al despărțirii de cele pământești încă și-a

adus aminte de scumpa Lui Asociațiune fășirulundu-o între legatarii testamentului Său.

Azi ne închinăm memoriei Lui și contemplând pilda vieții Sale jertfite pe altarul idealului nostru, mai vărtos ne pătrundem de simțământul marilor noastre îndatoriri față de neamul de oameni, pentru care s'a născut și trăiește această instituție.

Fiindcă adeseori, în ceasurile de îngrijorare pentru soarta generațiilor, cari ne vor urma, ne surprinde melancolia decepțiilor amare. Suntem victorioși, dar istoria omenirii remarcă victorii cari s'au dovedit a fi fost începutul definitivelor răbușiri.

Ne-am unit politicește și suntem pe cale a ne destrăma sufletește. Anodina consolățiune, că faptul nu este specific românesc: el roade la rădăcinile civilizațiunii creștine.

Raționalismul filosofic și mașinismul veacului din urmă au divorțat educațiunea de religune, cele două mari forțe sintetice ale societății. Din societate ele și-a pierdut eficacitatea, au devenit inoperante, se paralizază. Consecința a fost părăsirea intereselor unitare omenestii. Conștiința utilității sociale a dispărut și etica creștină a fost înlocuită prin ideologia utilitarismului materialist.

În viața economică s'a consacrat regimul caracterizat prin vânarea implacabilă și sterilă a maximumului profit personal fără absolut nici o altă considerațiune. Rezultatul a fost concentrarea bunurilor la o singură clasă într-o măsură necunoscută până aci în istorie. Egoismul feroce, alintat printr-o doctrină falsă, a individualității, a înveninat raporturile dintre oameni și dintre clase.

De aici a urmat laxarea tuturor virtuților sociale: cinstirea tradiției, lăpădarea de sine pentru comunitate și grija de viitor. Morții sunt uitați, iar viitorul nu mai interesează pe cei care trăiesc.

Năzuințele multimilor de a da legeli și puteri publice îngădirl, cari să asigure ordinea, dar totuși să reducă guvernarea la măsură utilă progresului comun și să vâneze aviditatea firească a guvernanților, — toate eforturile de a prefăce proprietatea în funcțiune socială garantându-i totuși ființarea, de a elimina urmările păgubitoare ale concurenței desfrânate fără a-i stingheri libertatea: se sfarmă de repacitatea clasei acaparătoare de averi și de putere. Dreptatea este bunul plac al celor chemați s'o efeptuiască, libertatea e prezentată ca o jenă pentru prosperitate societății. Ori, fără dreptate și libertate, solidaritatea rămâne vecinic o chimere.

Omenirea s'a declivizat. Ea pare să uite, că societatea solidară este șansa cea mai eficace în lupta pentru existență. Vermele ei distrugător însă este egoismul cras și concentrarea irațională a bunurilor. În minunata sa carte despre „Principiile Sociologiei” savantul american Giddings constată că „mai presus de orice individuală spiritul plutocrat este cauza ad-

vărată a disoluției sociale”. Plutocrația a săpat mormântul Romei.

La începuturile ei civilizația era amenințată de barbarii din afară, astăzi o amenință barbarii dinlăuntru. Fiarele răpitoare, spune zoologia, sunt rămășițe solitare și nefericite din vechi societăți distruse prin hazard prin dispariția simțului de coeziune.

Repercursiunea acestor stări de lucruri asupra bătrânei noastre Asociațiuni e un fenomen prea firesc.

Ea era templul unui ideal, solidaritatea națională. Trista concepție de viață a vremii a rupt barierele acestui ideal. Cne se mai gândesc azi la solidaritatea națională? Toate categoriile sociale s'au separat, se privesc chiar cu dușmănie. Apostolii de odinioară ai solidarității noastre s'au răzuit Preoțimea într-o parte, divizată și ea în două tabere ostile, învățătorimea în altă parte, parcă se disprețuesc, iar restul de intelectuali privesc la toate acestea cu sarcasm, scepticism și imposibilitate. Marele discipol Ion I. C. Brătianu ar fi zis odată, că „primejdia cea mare în societatea românească nu este, că sânt câțiva răi, ci că sânt prea mulți îndiferenți”.

Doctrina individualistă, de altfel foarte apropiată de însăși firea rasei neolatine, face ravagii. Undeva, un director de școală aranj se cu remarcabilă abilitate o expozițiune de cântec; a doua zi a convocat pe intelectuali români din oraș propunându-le înființarea unei societăți culturale ca să scape „din beznă inculturii pe bieții săteni”. Nici nu voia să știe, că în localitate funcționează despărțământul central județean al Astrel, cu local propriu, cu despărțăminte de plase, cu conferințe regulate și propagandă la sate. Orice ambițios mai răsărit își întocmește o societate culturală a lui, socotind o cea mai propice trambulină arivismului său sălbatic.

Propagandiștii culturii „de ambe sexe” cum zicea dl Iorga, cei mai mulți bine retribuți din bugetul țării, cutreeră satele și orașele fără nici un rost, încercă lumea, zăpăcesc dascălimea și răspândesc, — asta-i adevărata lor misiune, pe bani scumpi — literatura proastă.

S'a dat, tot din speculă, lozincă ofensivei culturale. Toată lumea face cultură, fără nici un program, fără nici o înțelegere a rosturilor culturale ale poporului nostru. De mușimea moașelor copilul nu se poate naște. Veți găsi într'un sat oarecare șapte biblioteci, toate bineînțeles, pentru popor, una ortodoxă, alta unită, a treia a școlaei, a patra a comunei politice, — culuă, — a cincea a ligii culturale, a șasea a Asociației „Astra”, își vără și ea nasul unde nu-i fierbe oala, a șaptea a Asociațiunii bănățene, deoarece cu ajutorul lui Dumnezeu în Banat avem două Asociațiuni, una a noastră și alta nu se știe a cui, de-deasupra una a treia „Casele naționale”, nu a dlui general Manolescu, ci una „baș” timișoreană.

Parcă niciodată nu s'a verificat în lume adevărul, că în unire rezidă puterea. În loc să clădim cu puteri unite parcul luminos al culturii, fiecare își crește separat cucuta lui și se crede minunat. Această nebinească pulverizare a energiilor face aproape imposibilă orice încercare de refacere a sufletului național.

Să desperăm? Am dezerta dela datorie. Ci mai vârtos, noi aceștia, cari am rămas credincioși tradiției și idealului solidarității naționale, în fața vrăjmașel vremurilor, cu neclintită credință în puterea de viață a neamului vom încorda puterile noastre prin tăria voinței.

Năzuințele anilor din urmă n'au rămas sterile. Centrul se reface, nouă energii germinază nouă orientări. O nouă secție feminină, e cărei reprezentantă o salutăm aci pentru primadată, asociază muncii noastre binecuvântată adevărată a tuturor femeilor române din țară și trăjorează astfel suplița de adaptare a acestei Asociații la nouile condiții de viață a neamului, car subsecția educației fizice va organiza munca pentru însănătoșirea satelor noastre. Intocmai ca odinioară aci la Sibiu, astfel la Chișinău anul aceasta s'a înființat Astra basarabeană tot cu binecuvântarea și sub conducerea unui mare Arhieru, a arhiepiscopului Gurie, constituindu-se un comitet din tot ce are Basarabia mai bun, mai doritor și mai capabil de a realiza marea operă a solidarizării sufletelor prin cultura națională. Despărțământul Sibiului desfășoră o admirabilă propagandă, sistematică și inteligentă care învederează deja rod îmbelșugat. Brașovul a reînviat și în curând vom putea spune, că avem un județ, în care fiecare sat își are cercul său cultural în cadrele Astrei. Suntem pe cale a ne asocia și mai strâns pe bunii noștri colaboratori dela Cluj, întesificând munca atât de folositoare a secțiilor noastre literare și științifice, prea veseli de faptul, că floarea intelectualității ardelenesti reprezentată prin tinera noastră universitate, a înțeles rosturile Astrei. Cu ajutorul acestei intelectualități principiul prosperității fizice morale și intelectuale a națiunii, ce ni se impune prin ritmul istoriei, ca cea mai substanțială îndatorire a iubirii de oameni, va primi psihologul maselor și va da astfel nouă putere condițiilor de existență a neamului nostru.

Vom coborî în adâncurile sufletului românesc și rezervorul nesecat și fecund al acestui suflet vom prinde puterea de înviore a conștiinței tuturor. În fața dihoniei ce ne sfășie, în ciuda indiferentismului ce îngheață sufletele, înfruntând mania separatismului care distruge societatea, pe ruinele Idealismului ucis de filosofia egoistă a vremii, nu ne dăm robii deprimării, ci cu dărză hotărârire vom înălța tot mai sus și vom duce la victorie drapelul încrederii națiunii române în misiunea sa istorică de apărare a civilizației creștine. Insuflețți da pilda Aceluia, a cărui amintire o șerbăm astăzi, vom trezi din ador-

mire conștiința națională și vom salva astfel însași națiunea, care nu este altceva decât conștiința ei. Declar deschis adunarea generală.

După deschiderea adunării d-nul președe dinte dă cuvântul membrului comitetului centra *Dr. I. Lupș*. D-sa a ținut discursul comemorativ despre Măiestrea Sa Regele Ferdinand.

Ca istoric, cu vederi lași cu memoria i uimitoare, a șerșat onorurile personalității Majestații Sale defunctul Rege Ferdinand.

După enumerarea datelor biografice trebuitoare și deschiderea atmosferei din copilăria Regelui ni-a descris pe larg evoluția spiritului aceluia, care a stat pe tronul românec în timpurile cele mai grele. A adăstat mai cu seama, și pe drept cuvânt, la reforma agrară și la lărgirea drepturilor politice ale poporului.

Zua a II-a

Ședința s'a deschis la ora 10 dimineața 5 Decembrie sub președința Dnui *V. Goldș*. Au asistat de asemeni *I. P. S. Mitropolit Nicolae*, care urmărește cu viu interes activitatea „Astrei”.

Dr. prof. Dr. Gr. Critescu, raportor, citește raportul comisunii pentru examinarea și verificarea activității pe anul 1920. După o scurta introducere, cu caracter general, raportul constată:

Pomenirea pe care „Astra” o face bunului și milostivului Soveran Ferdinand I, președintele ei de onoare.

Lăncezirea Idealismului de odinioară, și nevoia de a înmunchia din nou toate puterile noastre sufletesti în jurul acestui străvechi așezământ.

Statul național e dator, în însuși interesul său, să ajute „Astra” mulțumind tuturor dlor miniștri cari au ajutat-o și până acum.

Crearea secțiunii biopolitice și înființarea secțiunii feminine.

Comisiunea propune reactivarea secției tehnice cari fusese desființată.

la act de înființarea „Astrei” basarabene.

la act de înființarea „Astrei” dobrogene prin râvna dnui general Viădescu.

Se primește instituirea unui secretar literar la Cluj.

Se remarcă activitatea despărțământelor Brașov Sibiu, Cluj, cărora li se exprimă mulțumiri.

Se aduc mulțumiri dnui H. P. Petrescu, redactorul „Transilvaniei.”

Se ia act, că s'a pregătit Troița dela Guruslău și se pregătește cea dela Miușlău.

Comisiunea propune să se studieze mijloacele prin care s'ar putea mai ușor realiza ideea unui monument care va fi înălțat în cinștea Marelui Ierarh Andrei Baron de Șaguna, luminatul conducător și or-

ganizator al „Astrei”, firește în asociație cu alte instituții culturale.

Se decide a se trimite publicațiile „Astrei” fiecărui membru, nominal.

Se decide recompensarea dlui R. Simu — care a împlinit 30 de ani ca secretar al „Astrei”.

Se aproabă bugetul și se compectează comitetul central cu dl. I. Păvălan și cu dl. Șt. Pop, director liceului Sf. Sava din București.

Dl. președinte Goldiș mulțumind I. P. S. Mitropolit Nicolae pentru interesul arătat prin participarea sa la ambele ședințe, tuturor donatorilor, tuturor reprezentanților societăților surori, și reprezentanților presii, închide dezbaterile adunării.

Valea morții!

În anul 1825 călătoră spre India ostică, pentru a lua comanda unei trupe, maiorul Mac Gregor. Călătoria a fost una dintre cele mai frumoase dela Merbursen până la Bscay, când într-o dupămasă, noi aibi prevestitori de furtună își făcură apariția la orizont. Vântul se întetă, valurile crescuseră într-o clipă, luând forma munților ce se năpustesc asupra vaporului. Maiorul se retrase cu soția sa în cabină, când deodată bătaia puternică în ușa și stăgăte de desnădejde îi îngetară inima în piept. „Vaporul arde” se auzea prin șgomotul sinistru al furtunii. Vântul napraznic zvări se o lampă dela locul ei, pe bord. Flacăra atinse niște vase cu benzină și de aici incendiul.

Era o scenă înspământătoare. Mai mult ca 700 oameni erau pe corabie. Fiecare își căuta soția, copilul și părinții.

Numai o femeie convinsă de cruda realitate, că focul nu va putea fi stins, cade în genunchi, ridică mâinile spre ceriu și se roagă cu toată ardoarea sufletului ei: „Vino Doamne Isuse Christoase, Mântuitorule vino îndată și ne mântuiește, căci ne prăpădim”.

Maiorul Mac Gregor cu sufletul împietrit, împarte scurt, poate ultima sa comandă. Ia apoi o foale de hârtie și scrie: „Vaporul Kent în drum spre India e în flăcări. Elisabeta, Iohanna și eu ne încredințăm sufletele în mâinile Mântuitorului. Harul lui este puterea și mângăierea noastră. Așteptăm în liniște despărțirea de viața pământească și intrarea noastră în viața vecinică.” Vară apoi hârtia într-o sticlă și o aruncă în mare.

Deodată se zărește în depărtare o corabie, care luptă cu valurile înspământătoare, ca să se apropie de corabia din gura morții. Venea tocmai la vreme. Cei de pe vaporul Kent au fos salvați. Călătorilor li-a rămas însă neștearsă în memorie credința puternică a femeii, ce se ruga atunci, când inima lor necredincioasă nu vedea decât disperare.

Unde este pericolul mai mare, acolo este mai aproape Mântuitorul.

Rev.

Pruncului Iisus.

*Luceafăr mare, lucitor
În neagra noapte răsărise
Și-a Bunului Mântuitor
Venire 'n lume o vestise.*

*Și magii dela răsărit
Venind în esle ei aflară
Un prunc în scutece 'nvelit
Lângă o tânără fecioară.*

*Fecioara Maică îl umbriă
Asupra Fiului plecată
Iar chipul sfântului lucia
De-o dragoste așa curată!*

*În trupul Său curat și sfânt
S'a arătat Dumnezeirea
Și oamenilor pe pământ
El le-a adus în dar iubirea*

*Iar Irod—împărat păgân
Un aprig dușman vede 'ntrânsul
Isus prevede munci și chin
Și tainic—îl apucă plânsul.*

La Crăciun.

Eră în ajunul Crăciunului. Misterios luciau stelele luminoase. Ingerii aprindeau pe mormintele copiilor morți candelile roșii, iar sufletele lor, umbrele de aureola fericirii, stăteau în fața Altarului Domnului, pe care lucia pomul de crăciun.

În sunetul trâmbițelor îngerești a apărut însuși Dumnezeu și adresându-se copiilor le-a zis: „Copii, încă nu așa de mult voi aji părăsit pământului cel păcătos, unde domnește dușmanul Meu, diavolul. El vără în inimile copiilor cearta și invidia, și se bucură în fiecare an, văzând în ziua Nașterii lui Hristos, pe Moș Crăciun cu cadouri, cum el cutreieră numai casele copiilor bogali, în vreme ce copii săraci rămân uneori nu numai fără jucării, dar și fără pâine.”

„Oamenii uită de deșărtăciunea pământului și pier, lipsindu-se pentru totdeauna de puțința de a sta în fața prestolului Meu!”

„De aceea eu poruncesc la trei daruri: credinței, speranței și dragostei să se coboare pe pământ și să împarta cu copiii pământului acele daruri, pe care eu le-am dat.”

În ceruri continua serbarea luminoasă, în timp ce trei mici umbre s'au coborât pe seară într-o rază de lună.

În acest timp din codrii deși, scoperiți cu zămbete de zăpadă, a leșit Moș Crăciun cu un sac plin

de jucării și de prăjituri. Tainic, el pătrundea prin casele copiilor bogăți și, lăsând la căpătâiul fiecăruia cadoul, dispăria.

În fine „Moșul” s'a apropiat de cea mai bogată casă și s'a oprit un moment, ca să respire și să aleagă cel mai scump cadou. Mare i-a fost însă mirarea, când a găsit numai un pachetel cu rachete pe fundul sacului. Lăsând cadoul, „Moșul” a dispărut.

Copilul cel bogat a rămas nemulțumit de cadoul și a poruncit servitorului să-l arunce în stradă. — Însă pachetului cu rachete nu i-a fost sortit să stea mult pe stradă. Un băețandru zdrențos a pus mâna pe el și a dispărut.

În ziua întâia a Crăciunului eră veselie și zgomot. Într'una din casele bogate, unde copiii jucau împrejurul pomului de crăciun, a spărut de odă în mijlocul sălii o copilă mică zdrențoasă.

Totul a încetat numai de cât și câțiva copii s'au apropiat curajos de ea.

— „De unde ești tu și ce cauți aici?” a fost întrebarea.

— „V'am adus drept cadou credința” răspunse copila.

Copiii răutăcioși, au izbucnit cu toți în râs. — O copilă gingașă a pus degetul pe soneria electrică și Credința a fost dată afară.

Aceiași soartă a avut-o și Speranța.

În fine, s'a apropiat de ușa aceleiași case și Dragostea.

„Nouă nu ne trebuie dragostea” a răspuns servitoarea. „Stăpânii mei găsesc dragostea numai în bani și lux!”

Și toate cele trei au plecat în lume tristă cu gândul să spună celui Prea Înalt.

Mult a călătorit mica iubire și n'a observat cum s'a pomenit într'un codru. De departe a observat o lumină și s'a îndreptat spre ea. Apropiindu-se de o casă foarte săracă, a bătut la ușe.

I-a deschis un băiat prost îmbrăcat: „Întră copilă” a zis dânsul. „Eu am găsit rachete. Hai să împărțim cu tine cina noastră modestă.”

Părinți copilului au primit pe copilă cu blândețe.

Pe micul Pom de Crăciun ardeau focuri de rachete.

Luând din cina cea modestă, copila a lăsat drept de cadou dragostea, și-a luat rămas bun și a dispărut.

Băiatul a adormit un somn liniștit și fericit visând ingeri...

„Cum v'au primit pe voi oamenii?” a întreat Domnul, când miclele umbre s'au prezentat în fața Lui.

„Voi, Credința și Speranța ați adus darurile înăpoi, dar unde-i darul tău, Dragoste?”

Copila a povestit cele întâmplate.

„Iubirea este acolo, unde ard focurile” a răspuns Domnul...

Copiii din America trimit regelui Mihai un cadou

NEW YORK. — Regele Mihai, al cărui portret se reproduce mereu de către ziarele americane, se bucură în special la copii americani de o extraordinară popularitate. Copiii din America sunt, după cum scriu ziarele, foarte mândri că există într-o țară un rege tot așa de mic ca și ei și așa de draguț ca Regele Mihai.

Micului Rege din București i s'au trimis în ultimul timp, de către copiii americani multe manifestări de simpatie. Una dintre acestea a fost din partea copiilor din localitatea Sandusky, statul Ohio. Ei și-au scos economiile din pușculițele lor, comandând pentru Regele României o enormă cutie cu culori de tot felul, pe care — cum speră ei — Regele o va primi cu bucurie și va picta cât se poate de frumos.

Afară de aceasta, ei au mai compus și o scrisoare amicală, semnată de Andrew Gordon din Sandusky, tâlmăcind simțămintele copiilor americani pentru Regele Mihai. Scrisoarea a fost compusă în limba engleză și copiii din America își închipuie ca un lucru natural că regele poate oice și va putea prin urmare să citească și această scrisoare. Ei au mai trimis și un steguleț, dorind ca Regele Mihai, pe care l'au văzut într-o fotografie, pe plajă Mării jucându-se cu un vaporas, să așeze acest steguleț în nisip pentru amicilui din America.

Ziarele americane rădăduesc că, darul trimis să ajungă repede în în mâinile Regelui în București. Ele publică fotografia cu cadoul trimis. În fotografia se vede astfel cutia cu culori, pe care o deshid copiii americani, stegulețul și în fine și Mister Gordon care a ajutat copiilor la aranjarea cadoului.

Se înțelege dela sine că n'a lipsit din această mici portretul Regelui Mihai.

Sacrificiul unei văduve.

În India engleză nu departe de râul Ganges s'a întâmplat următoarea scenă: văduva unui bromon, văzându-și bărbatul mort, voia să se supună îngropării de bună voie, potrivit unui obicei vechi, abolit de englezi încă în anul 1828. Femeia se sui pe rug și luă în brațe cadavrul bărbatului ei, în clipa când acesta fu pus să ardă. Peste cinci mii de oameni au asistat la scenă pe malurile râului Ganges și poliția n'a putut interveni din cauza mulțimei, care o oprea dela datoria de a nu lăsa femeia să se sue pe rug. Noroc, că fântânile erau aspre și femeia fu nevoită să se arunce în apă ca să scape de arsură. A sărit în apă cu cadavrul bărbatului ei. Dar poliția a scos pe femeie din apă. Cu toate acestea ea a rămas lângă rug și nu a plecat de acolo până când nu i-s'a pus o cursă. Adică deși cadavrul s'a pierdut în apă — poliția a simulat ca și când l-ar fi găsit și l-ar fi ars pe rug.

In haină de cerșitor...

Orașul Meca din Africa este Ierusalimul Turcilor, pînă pe acolo a trecut și a învățat profetul Mohamed, Mesia lor. Legea turcilor îl deciblgă pe fiecare Turc să meargă odată în viața lui spre închinare la acest loc sfânt. Dar cum pînă la Meca sunt mari posteați cu drumuri pline de tâlhari, Turcii cei bogăți se îmbracă în haine de cerșitori zdrețiși ca să scape astfel de atacul tâlharilor (de la cerșitori tâlharii n'au ce lua și să poată străbate pînă la locul cel sfânt.

Acest lucru are înțeles mare și pentru noi creștini. Și calea vieții noastre spre cer este plină de tâlharii spitelor și păcatelor și acești tâlhari ies mai ales în calea celor ce se îmbracă în podoabe și își răsună purgile. Deaceea zice evanghelia că bogăția este de multe ori o pedecă pentru împărăția lui Dumnezeu.

Cerșitorule! Ca să scapi de tâlharii vieții, lasă milostenia să te desbrace de fala ta și de lăcomia banilor și avuțiilor.

Nr. 6418—1927.

Ordin-Circular.

Tuturor protopopilor.

Având în vedere art. 81 al Statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe române referitor la conferințele preoțești, pentru anul 1928 dispunem precum urmează:

În primăvara anului 1928 în fiecare protopopiat se va ține o conferință preoțească având a desbate următoarele două obiecte și anume:

1. Fiecare preot va arăta pe o estensiune de 4 pagini conținutul broșurei „Baptismul în România” de Prea Sfinția Sa Episcopul Grigorie.

Protopopul va examina lucrarea fiecărui preot în parte. La conferință doi preoți vor ceti lucrările lor adecă fiul cum au făcut conținutul din broșura de mai sus. Apoi se va desbate întrebarea: „Cum putem combate baptismul cu ajutorul acestei broșuri și al celorlalte din Biblioteca Creștinului ortodox?”

2. Fiecare preot va trebui să răspundă în scris la întrebarea: „Cari sunt cauzele pentru cari poporul nu cercetează regulat sf. Biserica și cari ar fi mijloacele de îndreptare.” Protopopul va examina răspunsul fiecărui preot în parte.

La conferință, doi preoți vor ceti răspunsurile lor, apoi se va desbate asupra acestei întrebări.

Răzultatul desbaterilor, ambelor întrebări se va lua la procesul verbal al conferinței, care se va înaluta aici pînă la 1 Iunie 1928 împreună cu lucrările preoților.

Fiecare protopop va fixa termenul acestei conferințe preoțești, când va afla de bine. La tot cazul va publica Preoților cu cel puțin 30 de zile înainte, data conferinței.

Arad, 6 Decembrie 1927.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 6490—1927.

Ordin Circular

cătră toți P. C. protopresbiteri din Eparhia ort. rom. a Aradului.

Observând, că în timpul din urmă ni-s'a cerut sfințirea bisericilor renovate sau zidite de nou, fără ca prealabil să se fi efectuit recepțiunea lucrărilor de renovare sau de zidire a bisericilor, P. C. protopresbiteri sunt poțuți a aduce la cunoștință organelor parohiali, că în viitor sfințirea bisericilor renovate sau nou zidite să va face numai după recepțiunea lucrărilor luată la cunoștință din partea Consiliului Eparhial.

Arad, din sedința Consiliului Eparhial dela 8 Decembrie 1927.

Consiliul Eparhial ort. rom.
din Arad.

INFORMAȚIUNI.

Sărbători fericite
dorim tuturor: colaboratorilor,
prietenilor
și
cititorilor acestei reviste.

Un succes al Societății Națiunilor.

Telegraful a transmis știrea laconică în sensul căreia Polonia și Lituania au acceptat formula de pace prezintată de Societatea Națiunilor. Lituania ordonase mobilizare generală și plănula o incursiune pe teritoriu polon pentru a-și încorpora orașul Vlna, vechiu obiect de revendicare. Polonia ar fi fost nevoită să răspundă cu contra măsuri. Iar noul incendiu, odată pornit, nu s'ar fi putut prevedea consecințele.

Reînvierea datinilor de Crăciun Ziarul „Universul” merită toată recunoștința bisericii că a organizat un concurs cu premii de datini ale Crăciunului pentru ziua de 22 Dec. c. la Ateneul din București.

E vorba de reînvierea datinilor de Crăciun în spirit educativ și a le păzi pe viitor de denaturare între aceste datini găsim: Steaua, Irczi, Colinde, Capra adică Turca sau Brezala Vasilica, Plugușorul etc.

Ministerul Instrucțiunii a dispus ca la concurs să participe elevi din școlile secundare, primare de meserii, profesionale și de menaj lată, în ce chip se poate veni în ajutorul bisericii.

Liceul Andrei Șaguna din Brașov primește un mare dar. „D. Vasile M. Kogălniceanu, fiul marelui Mihailache Kogălniceanu, instalându-se la Brașov — în orașul în care românismul a pulsă atât de puternic, chiar în timpurile grele de altă dată — a daruit liceului „Andrei Șaguna”, bibliotecă sa, moștenire de la marea sa părinte.

Această bibliotecă conține peste 20.000 de volume. Un dar împărătesc care clădește pe acela, ce poartă numele marelui bărbat de stat din epoca eroică a țării noastre.”

Se întorc pocăiții

Preoșimea încurajată tot mai mult de entuziasmul extraordinar, cu care iupă Prea Sfinția Sa Dl. nostru Episcop pentru combaterea și readucerea sectarilor la sf. biserică; folosește și ea în acest scop la toate ocaziunile îndigitările și îndrumările, ce dau dovadă de largi orientări pe teren bisericesc și în materie de sectarism, a le Prea Sfințitului lor Stăpân. În acest chip se explică adevărul, incontestabil că activitatea Prea Sfinției Sale, — pe care unii necompetenți cearcă a o eclipsa prin afirmațiuni neadevărate, își arată deja roadele sale îmbucurătoare și binefăcătoare pentru sf. biserică, prin diferitele cazuri de reveniri a le sectarilor, ce se anunță din toate părțile eparhiei.

Asifel este mai recent cazul din comuna Bârșa, unde în 4 Decem. a. c. în urma deosebitei activități pastorale a le preotului Miron Grecu, carele a aplicat toate forțele pastorației individuale; au revenit la sf. biserică 3 baptiști: Văd. Gheorghina Popa, Văd. Florița Bărbăteiu și Anuța Draga, trecute dela noi încă în anul 1902.

Acest eveniment îmbucărat a fost vestit obște creștine din comună în sf. biserică cu ocaziunea cercului relig. din 6 Decem. a. c. de către Prea Cucernicia Sa Dl. Protopop Florian Roxin, carele a cerut darul și binecuvântarea lui D-zeu asupra numitelor, ca să-și poată afla mângăerea și liniștea sufletească, pe carea nu au putut-o ele și nu o va putea afla nimeni în afară de sf. noastră maică Biserică.

Bârșa la 8 Decem. 1927.

Miron Grecu, preot.

Revenire la ortodoxie în comuna Almaș au revenit la ortodoxie văd. Ana Luca măr. Toma de 57 ani care în anul 1922 a fost trecută la sectari.

Un preot luptător. Ziarul „Neamul românesc”, în No. său din 22 Octombrie, are un articol: Popa Lupu. E vorba de un alter Popa Șapcă, de un preot Lupu Șandor, care pela 1717 era protopop în Bârșa Maramureșului pe care a apărat-o împotriva Tătarilor năvălitori, într-o bătălie pe apa Visăului. Protopopul Lupu Șandor se trăgea din nem de voievozi și încă; voievozi maramureșeni, și înainte de a fi preot, fusese căpitan în oștirile răsculațiilor din vremea principelui Francisc Racozy II. „Din căpitan comandant de oști răsulate, popă și din popă conducător al mulțimii în contra unor hoarde năvaltoare de Tătari; iată un om pe care contrastele ori cât de mari, nu-l jenează. Aștia sunt oameni menți să dea strălucire momentelor. Cooperativa din comuna lui natală și o stradă din Sighet, poartă numele celui ce a fost Popa Lupu”. La un neam care are cultul oamenilor mari, poate că ar fi fost puțin atât. La noi însă unde și cel bun și cel rău se măsoară cu aceeași măsură, la noi unde nu interesează decât prezentul, este destul și atât.”

Numărul oamenilor pe pământ. Azi trăesc pe pământ 1.700.000.000 (un miliard 700 milioane). După religie se împart astfel: 667.416 budiști (41%), 273.500.000 romano-catolici (16%), 218.748.000 mohamedani (13,5%), 218.689.000 ortodocși (7,5%), 24.533.000 mozaici (1,9%). Celalți (19,3%) sunt de diferite credințe. Pe continente se împart: Azia 829 milioane, Europa 465 milioane, America 205 milioane, Africa 148 milioane, Australia 69 milioane.

Nici odată nu este prea târziu. O femeia din Belgia, cu numele Ista, a trebuit ca toată viața ei să muncească din greu ca și câștige pâine de toate zilele. În tinerețe n'a putut umbla la școală, așa că nu știa carte de loc. Împlinind 70 ani și puterile nemai-ajutând-o ca să poată munci în fabrică, s'a gândit să se ducă la școală. Învățătorul a primit-o bucuros și a așezat-o printre ceilalți școlari. După un an de vătătură a ajuns să scrie și să citească destul de bine, iar la examen a reușit cea dintâi. În felul acesta de acum înainte își va putea câștiga pâinea cu mult mai ușor. Niciodată nu este prea târziu, pentru ca omul să se împărtășească din binefacerile cărții.

Arborele cel mai bătrân. Se crede de pe pământ este arborele sfânt din Ceylon, la umbra căruia, legendă, spune că a meditat Buda. Acesta a fost sădit cu 268 de ani înaintea lui Cristos, cea ce-l înădărește mult față de chiparoșul gigantic din Șapultepec în Mexic, care are 36 de metri și trebuie să aibă o vârstă de mai bine de șase mii de ani.

Rachiul. În județul Satu Mare, Sălaj și o parte din Bihor și Maramureș, poporul are un bun isvor

de venituri din negoțul cu mere, de unde veneau mil de vagoane în fiecare an, iar o bună parte din ele erau trimise peste graniță, în Austria și Germania. Anul acesta a fost bogat în poame, dar nu s'a prezenat cumpărători decât foarte puțini. Pentru a nu-și pierde veniturile, țărani le fierb în rachiu, așa că acum, în loc de alte îndeletniciri, sâteanul se ocupă cu băutul otrăvel, pe care a scos-o din merele nevândute. Toți ai casei beau: dela bătrân până la ultimul copil. Ba s'au văzut cazuri când copil se „cins-teac pentru ei la școală cu rachiu furat de acasă”.

No. 601/1927.

CONCURS

În conformitate cu dispozițiunile Ven. consiliu eparchial ort. rom. din Arad. No. 5309/1927 prin aceeașta să publică concurs, pentru întregirea parohiei Târnava cu filiala Vața de Jos (jud. Hunedoara) protopopiatul Hulmagiu cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala” pe lângă următoarele condițiuni și emolumente.

1). Parochia e de clasa II-a.

2). Venitele parohiei sunt: a, Întregirea dotației cu ajutorul de Stat, pentru care parochia nu la nici o răspundere, b, Birul parohial, 20 litre cucuruz sfârmat adus la casa preotului dela toată familia atât din matra Târnava cât și din filia Vața de Jos c, Școlile legale conform normativului consiliului eparchial, d, casa parohială nici în matra nici în filiale nu feste.

Dările publice după venitele parohiei preteștii le va solvi parohul.

Alesul paroh, e îndatorat să predice regulat în sf. biserică și să cateheze în școala primară din matra ori filiale unde va locui: Se observă că în filia Vața de Jos sunt stabilimente de băi gara C. F. R. din loc.

Doritorii de a competi la această parohie sunt poști ca recursele lor instruite conform Reg. pentru parohii în vigoare, cu toate documentele prescise și cu atestat de servicii la caz că sunt din alta dieceză cu literile dimisionale, și învoirea pre înaltă a Prea Sfințitului Episcop al Aradului, să le srbsteernă adresate consiliului parohial din Târnava Vața de Jos la oficiul protopopesic rom. ort. din Hulmagiu în termenul de mai sus.

Să observă că în lipsa de recurenți de clasa a II-a se admit și cei cu cvalificație de clasa a III-a Consiliul parohial din Vața de Jos. „Târnava”

În înțelegere cu.

Cornel Lazăr
protopop Arad.

2-3

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT
DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

IOSIF BISZAK

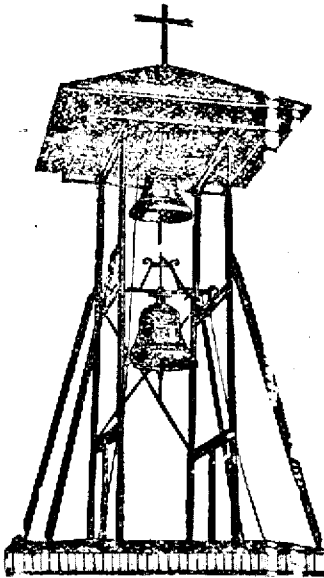
GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI
CU ÎNSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE
DIN MATERIE PRIMA ȘI CU PREȚURILE CELE
MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA
ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII
CATALOG LA CERERE GRATIS.

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3

Clopoțe din metal curat, armonie și acord perfect. Instalate cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23-42.

Cețiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Redactor responsabil: SIMION STANA

Censurat. Prefectura Județului.